

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор.
 на пів року . . . 10 кор.
 на чверть року . . . 5 кор.
 на місяць . . . 1-70 кор.

За границю:

на цілий рік . . . 16 рублів
 або 36 франків
 на пів року . . . 8 рублів
 або 18 франків

Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАН

«Врвеш ми очі і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Руславових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділь і руских свята о 5^{1/2} год. пополудни.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Дембровського (Хорунщини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє.

Рекламації неопечатаніє вільні від порта. — Оголошеніє звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні доносенія по 30 сот. від стрічки.

З політичних видокругів.

Вигляди на переведенє виборчої реформи, в виду завзятого становиска Всеніміців і неприхильности до правительственного проєкту решти німецьких послів — стрічають ся з трудностями. Politik на підставі розмови свого кореспондента з одним з молодоческих послів, доносить, що правительство не є в силі перевести виборчої реформи перед літніми феріями, а се може рівнати ся цілковитому упадкові правительственного проєкту. Нові вибори мусіли би тим способом відбутися після старої ординації виборчої. Тактичною похибкою було, що правительство внесло за пізно свій проєкт, числячи на те, що нема небезпечности обструкції против него. Тимчасом становиско Всеніміців є таке, що леда хвиля може прийти до неї, а найменша обструкція могла би повалити проєкт тим більше, що наближує ся примусовий речинєць розвязання палати.

Цлова війна межі Австрією а Сербією вже покінчена і за кілька тижнів прийде до підписання нового торговельного трактату межі обома державами. Переговори в тім згляді ведуть ся пильно в австрійськім міністерстві заграничних справ з сербськими повновласниками ш. Вуїчом, Мілановичом і Поповичом.

Цлова війна між Австрією а Сербією проявила ся в троякий спосіб. Замість дотенерішної трактатової тарифи цлової примінювано автономічні тарифи з печувано високими цловими оплатами. Відтак замкнено границі австрійської монархії для привозу сербського мяса, худоби і домашньої птиці, а Сербія ріжними утрудненнями здержала майже цілий австрійський експорт до свого краю. Вкінці навіть до посилок трансїто, які тільки мали переходити через території поріжнених держав, примінювано як найдалше ідучі утрудненія, так що і сей товаровий рух устав майже зовсім з обави перед стратами. Тепер відбуває ся взаємний оборот обох держав на разі на підставі т. з. найбільших привілеїв, іменно, що сербські товари мають у нас ті самі полекші, як німецькі, російські, італійські, а наші товари в Сербії трактують на рівні з німецькими, болгарськими і турецькими.

В Бїлгороді завважало велике вдоволенє з причини покінчення цлової війни, бо девять десятих цілого сербського експорту іде на австрійські ринки і замкненє їх грозило катастрофою сербському рільництву.

На Угорщині ситуація прояснює ся о стілько, що населенє приходить чим раз більше до пізнання добрих інтенцій правительства і ризиковности політики

угорської коалїції. Як ми вже зазначили були, розвязанє центрального комітету коалїції прийняв загаль зовсім рівнодушно, а навіть заповідь нескликування сойму, та розписаня нових виборів в речинци, признанім правительством за відповідний, не викликала в краю жадної опозиції. Іменно бар. Феєрвари приймив оноді депутацію кунців, промисловців і селян з комітатів Боршод і Гевеш, котра прийшла була висказати правительству довірє працюючих клас. Бар. Феєрвари виголосив до депутації бесїду, в котрій сказав, що коалїція в найнесовіснійший спосіб довела край до нужди.

Конець буде такий, що нові вибори — розуміє ся аж по основній зміні публичних відносин і публичного настрою — заведуть нормальну діяльність законодавства. Він, президент міністрів, стоїть на своїм становищі против своєї волї, але в почутю обовязку і вірности для короля і вітчизни з тим глибоким переконанєм, що межі королем а народом мусить бути заведена згода і гармонія.

Новий польський мілїон.

Як ввшепольська агітація за історичною Польщею сягає далеко, доказує відозва «дрїбної шляхти на Україні».

Іван Костак.

М Е Т А.

(Імпресія).

І я як сей путник на безкрайому стєну.

Надімною жар сонця, під ногами розпалений пісок.

І доріженьки не бачу, не бачу.

І не знаю, в котру сторону звернутись, і не знаю виходу.

Може і добре, що так.

Може і добре.

Кудаж мені йти, де, до кого, до якої мети?...

Моя мета?...

Де? яка?...

Скажіть, скажіть пробіг, а скорше, скорше, бо збожеволю!...

Була, була мета... ясна, світляна, божя.

Була мета... гень гень далеко ясніла мені, світила сявом преясним, світила, як зірка божя.

Я рвавсь до неї, до світла, до правди... до мети божої моєї...

А днесь?...

Они... люди... осьмішили єї... они, люди... плюли на неї... они, люди... насміялись над нею... они, люди... болотом прикрили єї...

Але я піду, піду, сам піду...

Але куда, куда я піду?

Зірка не світить, не ясніє мені.

Мети ясної нема, мети божої не бачу я.

Боже! Чом я вже не бачу єї?

Може я сліпець? Може ви всі бачите єї, ви всі, лиш я один, я сліпий, я не бачу єї.

Де гляну — темно, страшно темно.

Боже, Боже єдиний святий! Дай світла, Боже єдиний! Вкажи мені мою мету! Не памятаю вже, що таке она, знаю, що була ясна яснісьєнка.

Я для неї жив, для неї лишень.

А днесь не знаю, хто она!...

Була моїм житєм, сном... Була світлом преяснім... Була красою, світлом моїм...

Випестив я єї в душі моїй в днях тихої туги...

Винїс аж під небеса божі...

І она щєзла — пропала.

І я вже не бачу єї...

І я дуже, дуже біднесенький...

Коросно 15. I. 1906.

Один раз...

Грали.

Обоє грали.

Она блїда блїдєсьєнка.

Грали...

А з гри їх била така душа!

Плило з неї тихєсьєнке, безнадїйне бажанє...

Плив з неї сум безнадїйний...

Плила пречудова мєльодия гадки недокінченої...

Що за незмірена глїбїнь чутя?...

Грали...

Тони шалїють, летять мов вихром пірвані.

Грали.

А сумно, якби в душах їх царив сграшний смуток.

Грали, якби їх хто зі сну страшного пробудив.

Грали... так дико, люто дико шльо-

вправді написана надто вченим стилем, як на «дрібну шляхту», але вказуюча знаменито ті мотиви, якими руководилися властиві їй автори. Відозва звернена до вшепольських політиків в Варшаві і звучить:

«Нині зближаєся хвиля отворення першої інстанції суду — се є державної думи. Пробурхане суспільне і державне сумління груп країв, що складають державу, яку замешкуємо, приневолює нас відозвати ся за наші права.

Знаємо достаточо ослаблене сил, яке в ході послідного історичного періода діткнуло нас, знаємо підрядність нинішнього становиска Поляків в державі, та наш оклик до вас не є зовсім витяганем прощої долоні о поміч і тим більше якоюсь аспірацією поліпшення своєї материяльної позиції вашим коштом, противно: нашою цілю є, виказати вам і здати рахунок з тих етичних і моральних сил, які репрезентуємо нині і які належить записати на наше спільне добро для спільної оборони наших прав.

Наших сил на Україні нині з докладністю не можна почислити. Вина в тім урядової статистики. Однак не далеко будемо від правди, коли признаємо, що число Поляків, вже не католиків, на Україні доходить до мільона голів. Та далеко важнійшою квестиєю буде відповідь на питане: яку моральну фізіогномію має ту зденероване подекуди населенє?»

Отже окрім глибоко перехованої в наших грудях народовой самосвідомости, маємо зовсім ясне самопізнанє нашого тут історичного положеня і права. Знаємо, що ми не є захожими в сім краю, що в здобутих кровию наших предків на Татарах лісах та пустках гніздилися (!) по норах і криївках (!!)

рештки тубольчих племен (!!!) України, які удало ся виволічи на денне світло (!) і покликати до спільної праці (!); знаємо, що в зараню нашої історії ми оборонили дальше огнище народів Європи від навали монгольських варварів, на по-

* * *

Перервали гру.

Сиділи при собі — близенько при собі.

Она бліда блідесенька. Вслухана в шепіт своїх гадок, дροжить.

Він дивить ся в неї своїми великими очима — дивить-дивить, мовби вичитував з її очий синих ті хвилі, коли они стануть гаснути, а далі... померкнуть на віки.

Она бліда-блідесенька.

Він боре ся...

Жаль ему її... мучить ся... сказати... ні... він... він... ні... ніколи в світі...

Треба покінчити... давно належалося... але як жити без неї... страшно... не бачити її... не грати... ні... ні...

А она дивить ся, дивить бліда, блідесенька в его очи сумні, великі, лагідні, солодкі, добрі очи.

Серце її тріпоче ся, она боїть ся, боїть чогось дуже.

Она думає:

Лігниці, пізнійше від турецької навали під Віднем і знаємо наконець, що надходить день, коли без порівняннє гірше варварство (!?), поляте покостом фальшивої цивілізації, готовить ся нині знов як гураганом потрясти основами биту цілої суспільности народів старої нашої Європи.

Яке наше становиско в сім положеню? Отже знайте, що ми завсїгди готові боронити засад свободи, волі і прав власности.»

Яка се бвобода і воля — доказує попередна історична лож про населенє України і її відносини. Ся відозва, походяча очевидно не від Поляків некатоликів, а з вшепольських кругів в Київі, де стали виходити аж два польські дзєвники, набрала розголосу через польську прасу, яка повторяючи її, стала на серіо говорити про новий «мільон Поляків на Україні». І ми її навели з дзєвникарско-го обовязку, а її тенденція така ясна, що дальші коментарі з нашої сторони хиба злишні. Оставляємо се «Галічанінови», який повинен би з сеї нагоди застановитися над «ізяцімі успіхами абрусьєнія»

3 державної ради.

На вчерашнім засіданю, в дальшій ході дискусії над виборчою реформою пос. Беррайтер вказав на історичний розвій Австрії від 1848. р. і підніс, що доселі не розвязано проблему місії австрійської держави. Тому нинішні відносини представляють ся прямо трагічно. Австрия не є народною державою, а державою народів. Поодинокі народи її є здорові, але цілість хора. Виборча реформа має бути радикальним средством направи, однак она не усуне національної крамоли, противно заострить її. Не тільки в парламенті кипить національна борба, а навіть державні урядники беруть в ній участь, а одно урядниче товариство візвало урядників, щоби на ви-

Най станесь, що статись має, годі так дальше, жаль мені его, жаль, але може оно всьо скінчить ся щасливо. Чиж мені зрікати ся життя, утікати від щастя? — і закапляла ся сухим кашлем, затулюючи сині уста коронковою хустинкою.

Дивлять ся в себе.

Він цілує її своїми очима сумними. Зблизились... взяв її за руку... кров бе об мозок, в грудях огонь, в очах тьмить ся, темно... зовсім темно.

Дивлять ся в себе...

Хвиля... одна хвилинка, губи їх злучили ся, зросли ся, вжерли ся в себе... раз... один раз... перший і послідний раз.

— Любиш мене?

— Люблю!

— Щастє моє, як я тебе кохаю, як обожаю! З тобою хочу жити і для тебе...

* * *

І зачалось жите-кара, жите-біль, жите — на смерть.

Боже, Боже, якїж они бідні!...

Коросєво 14. XII. 1905.

падок генерального страйку взяли в нїм участь. Між виборчою реформою а реформою реґуляміну і національною квестиєю є нерозлучна звязь, тому треба скликати конституанту для поладнаннє тих справ. Натомість новий парлаємент вибраний на підставі загального голосованя був би тільки переходовим етапом до абсолютизму, перед яким бесідник остерігає, вказуючи на теперішні угорські відносини.

Пос. Гресль, іменем судетских селян, заявляє ся против правительственнoго предложєня, яко кривдячого Німців. Пос. Бянкінї заявляє ся іменем Хорватів за загальним голосованєм, однак застерігає ся против покривдженя Славян і підносить правнодержавне становиско Дальмації. Пос. Ольшевский заявляє, що польске людове сторонництво виступало завсїгди в обороні загального права, одобрює засади правительственнoго проєкту, однак стверджує покривдженє Галичини, особливо Поляків при розділі мандатів. Вкінци заявляє ся за заостренєм приписів задля охорони свободи виборів і за реформою реґуляміну по заведеню загального права голосованя. Пос. Міхейда промовляє за загальним правом голосованя, а підносить покривдженє Поляків і Чехів на Шлезку супротив Німців. Пос. Фоглер висказує вдоволенє з причини, що ідея загального, рівного голосованя передістала ся до населєня, однак розділ мандатів є кривдячий. Для Відня пропонує пропорциональну систему; дальше заявляє ся за шестимісячним осідком, за утворенєм виборчих трибуналів, а енергічно виступає против тайности скрутинї. Відокремішєне Галичини причинить ся, після гадки бесідника, до чєско-німецької згоди. Пос. Баєрле жадає розділу хлопських округів і промислових та домагає ся помноженя німецьких мандатів, а в тім самім дусі промовляє і пос. Зайдель.

Пос. Брайтер висказав перєсвідченє, що засада загального, рівного голосованя принесла бар. Гавчови щирі симпатії серед широких верств Австрії мимо сєго, що в палаті підносять ся голоси протєсту. Відтак бесідник заатакував наслідника прєстола, що в приватних розмовах мав заявити ся против загального голосованя і остерігав, що невдоволенє народів, яке тепер здержує себе з пієтизму для старенького, улюбленого монарха, може стати в будуччині небезпечним. Обговоривши дальше зміни в політичнім житю, які викличе виборча реформа, особливо зміна в польськїм колї, бесідник зазначив, що коли автономія має стати розширена, то населєню повинно надати ся перед тим загальне і рівне право голосованя до всїх автономічних тіл в краю. Без сєго автономічний постулят не може здійснити ся. Тому застерігає ся против внесеня пос. Вольфа, а особливо против відісланю сєго внесеня без першого читаня до комісії. По контрєверзії з Вольфом з тої причини, бесідник кінчить свою промову заявою, що галицький люд стоїть цілою душею за правительственним предложєнєм і не завагає ся ужити всїх средств, щоби узискати належні собі права. Ціла надія люду лежить в виборчїй реформі

і люд з тугою вижидає хвилі, коли те-перішнє предложєнє стане правом. (О-плески).

На сїм перервано дискусію. Пос. Шенерер заявляє, що Всенїмці не прий-муть жадного мандату до комісії ви-борчої реформи, а підоймуть против ре-форми борбу поза парламентом, на збо-рах «диких» послів заложать протест, а евентуально підоймуть обструкцію. — Гр. Штернберг заявляє, що справоздана дневників не є вірні та називає се об-маньчивим маневром правительства — за що віцепрезидент Зачек взиває бесї-дника до порядку. На сїм перервано за-сїданє до нинї.

Н О В И Н К И.

— **Калєндар.** В п'ятицию: руско-кат.: Кон-драта; римо-кат.: Виктора. — В суботу: руско-кат.: Софронїя патр. ер.; римо-кат.: Га-врилїла, Алекс.

— **3 «Рускої Бєсїди» у Львовї.** Надзвичайні загальні збори товариства в справї доповня-ючого вибору членів видїлу скликає на сере-ду 4. цвїтня 1906 о годинї 7. вечер — *Видїл.*

— **Концерт в Чернівцях.** Пп. Фільомєна і Лев Лопатиньскї устроюють в недїлю дня 25. с. м. вокальний концерт в Чернівцях в салї „Му-зичного Товариства. Програма: Часть 1. 1) Шуберт: Morgengruss. Die Nebensonnen. Am Meer — відспїває п. Лев Лопатиньскїй. 2) Ве-бер: Арія Агати з опери «Вольний стрїлець»; Гуно: Арія з брилїантами з опери „Фавст“, відспїває пнї Фільомєна Лопатиньска. 3) Ва-гнер: Арія Зігісмунда з опери „Die Walküren“. Арія Льогенгрїна при пращаню, відспїває п. Лев Лопатиньскїй. 4) Монюшко: Арія Гальки з II акту, відспїває пнї Фільом. Лопатиньска. Часть II. 5) Масканї: «Сїциліяна». Лзонкавальо: „Спів паяца“, відспїває п. Лев Лопатиньскїй. 6) Лисенко: „Народні піснї“, відспїває пнї Фі-льомєна Лопатиньска. 7) Рїшард Штравс: Heimkehr: Brahms: Ständchen, відспїває п. Лев Лопатиньскїй. 8) Шуман: Gotesblume. Рубїн-штайн: Die Nacht, відспїває пнї Фільом. Лоп-атиньска. 9) Вердї: Дует з опери „Аїда“ IV акт, відспївають пп. Фільом. і Лев Лопатинь-скї. — Початок концерту о 7. год. вечер. Ча-стина доходу призначена на музичну школу „Буковиньского Бояна“.

— **Доповненє конґруи.** О. Литиньскїй, парох з Мужилович, оповїщує отсе пїсьмо: На мїй рекурє против рїшеня ц. к. намїсництва в спра-ві додаткового доповненя конґруи за 1903 рік по причинї зменшеня доходу з ґрунтів ерекц. в наслідок шкїд елементарних ц. к. мїністер-ство рескриптом з дня 30. падолиста 1905 ч. 43.675 припоручило намїсництву внаслідкувати доповненє конґруи. Рекурє вносив п. Ст. Фе-дак, адвокат у Львовї.

— **До історїї культу Шевченка в Галичинї.** В літературній часописи «Свїт», яка виходить у Львовї в пївмісячних випусках, помістив др. В. Щурат вельми цікаву замітку про культ вашого великого поета Тараса в Галичинї. Автор переглядаючи недавно архїв Василянь-ского монастира в Підгірцях коло Золочева найшов там помяник того монастира п. з. „Начало ся Богомъ Субботника или Поминни-ка“. Помяник починає ся від року 1691, а кінчить ся з 70-ми роками мїн. столїтя. На великих, грубих картках помяника виписанї червоними буквами місцевости, з яких випису-вано душі померших християн. На картках міста Золочева вписано кирилицею ось що: „Помяни Гди душу оуспшого Тарасїя“. А з боку дописано: „Сїє поминанє вписано г. 1861. въ память усобшаго поета Тарасїя Шевченка Малой Руси, — помершаго дня 2. лютого ста-раго стиля в Петроградѣ“. „Хто з міста Зо-лочева зложив ту першу ленту пієтизму на-родному генїєви України — кінчить др. Щу-

рат — не довелось менї вивїдати. Та будь-що-будь є се може лєпта перша, перша про-ява публичного признаня, зложена Шевченко-ви в Галичинї після єго смерти. Поражає во-на тим бїльше, що заїніціовано єї не для пу-бличного, театрального ефекту. — ініціатор не назвав себе навіть Поражає вона й тому, що вийшла серед незвичайних обставин. Бо-чуж се не буде незвичайнє, що невідомий чоловік на богомїлю в підгорецкїм монастири на Плієнїську вкладає на монастирську братію обовязок молити ся за кобзаря України, а католицка братія виписує православного Тара-сїя в сївїй монастирскїй помяник?“

— **Гал. краєва комісія для рентових осель,** установлена законом з дня 17. лютого 1905. В. з. кр. ч. 40 о творєню рентових осель — як подає урядова Gazeta Lwowska — має от-сей склад: Предсїдатель: Краєвий маршалок зглядно єго заступник. Члєни: а) вибранї кра-євим соймом: Др. Ів. Губка, яко члєн і Тит Буйновскїй, яко єго заступник, і др. Мих. Ко-роль, яко члєн, а Йос. Онїшкевич, яко єго заступник; б) вибранї краєвим видїлом: Алекс. Домбскїй, яко члєн і Франц Крамарчик, яко єго заступник та др. Дамян Савчак, яко члєн і др. Петро Стебельскїй, яко єго заступник; вкінци в) покликанї п. намїсником: Клим. То-росевич, яко члєн і др. Ян Канти Стечков-скїй, яко єго заступник та Ант. Єґерман, ра-дчик двора, яко члєн і др. Ів. Вайґарт, ста-роста, яко єго заступник.

— **Вїстки з закордонної України.** Газета «Ку-бань» надрукувала 26. лютого в ч. 46. статю д. Г. Доброскока: «Пам'ятї Т. Г. Шевченка» — по українськи. — В газетї «Подолїя» опи-сано роковини Тараса Шевченка в Кам'янцї Подільскїм. В Пушкїнївскїм домї 26. лютого виставлено було драму Кропивницкого «Не-вольник», перероблену з Шевченкової поеми «Невольник». Потїм читали віршї Шевченковї, співали, а на при кінци виставлено живу кар-тину «Слава Тарасови Шевченкови». — У Звенигородї 25. м. м. відбув ся сьвятковий збір звенигородської комісії «Кїевскаго Обще-ства Грамотности».

В Могилевї подільскїм почав виходити новий журнал українською мовою п. з. «Свї-това зірниця». Редактором-видавцем є Яхим Волошиновскїй. «Гром. Думка» нотуючи сю вїстку, пише: „Редакція каже, що вона за широкї справи не братиметь ся, а буде тїльки писати про те „як коло землї робити, як пле-кати худобу, про те, де би вдала ся яка шко-ла“ і таке инше. Подаємо про це звїстку з газети „Отголоски Живнї“, а сами „Свїтової зірницї“ не бачили. Тїлькиж коли й справдї вона нї про що инше не писати ме, то не багато їй ходу буде: тепер уже народ не той стає, він уже розумїє, що й школи доброї не заведеш, що й коло землї та коло скотини не багато виробиш, коли навкруги порядки будуть такі, як досї було. Через те народ хо-че знати, як сї порядки перемїнити і які новї треба позаводити — оце й треба розказувати людям, а не тїльки про саме хазяїство.“ „Гром. Думка“, як бачимо, не узнає потреби фахових укр. газет — хлїборобских. У неї та-кий погляд, що пишучи про ґноєнє землї, треба зачєпати о державну думу, а згадуючи прим. про бжїльництво мусить ся натякнути про подїл скарбової землї, або инше.

— **3 перемискої єпархїї.** Презенти дістали оо.: Іван Лїсякевич на Баранчицї, Василь Во-лошиньскїй на Радруж. — До кан. інституції вїзванї: Гр. Калинович на Долини, Андрей Пшепорскїй на Тарнавку, Стефан Мацюрак на Порудно. — Іменованї оо.: Киприян Ясе-ницький з Балигорода орд. шкільн. комісаром до надзору науки релїгї в народ. школах ба-лигородского деканата, Гр. Пержило з Конь-ского таким же комісаром на бирчаньскїй деканат, Волод. Гинилевич з Сисової таким же комісаром на нїжаньскїй деканат. — Увільненї від конкурсого іспиту: Антїя Вен-гринович в Смільній, Киприян Хотянецкий ка-техит ґїмназїї в Ярославї. — Крилошаньскї відзнаки дістав о. Володимир Мосевич в Двїр-цях. — Завідательство в Крукеничах одержав Гр. Максимович, по резигнації Волод. Дом-

бровского з тої парохїї. — На конкурс з ре-чинцем до 15. мая виставленї парохїї: 1) Го-рянка, 2) Криве к. Тїсної, 3) Лопїнка і 4) Сме-рак, дек. балигородского; 5) Висока дек. бїч-ского; 6) Михалевичї, дек. дрогобїцкого; 7) Береги гор., 8) Скороднє і 9) Хміль, дек. затварницкого; 10) Михайловичї, дек. комар-ницкого, 11) Плазів, дек. любачевского, 12) Сїлець, дек. мокрянського, 13) Залуж, дек. оль-ховецкого, 14) Стубно, дек. перемишльско-за-городского, 15) Токарня, дек. сяноцкого, 16) Яжів новий, дек. яворівского, 17) Манастир, дек. ярославского, 18) Ярослав, дек. ярославского, 19) Ясєнь, дек. яслиского.

— **Рїжні вїсти.** Вибори до збаразкої ради повітової розписало намїсництво для сїль-ских громад на день 24. цвїтня, для громад міських на 25. цвїтня і для бїльшої посїлости на 28. цвїтня с. р. — Вечерницї в честь Ше-вченка в Перемишлї відложено з 24. на 27. с. м. — На руки комітету в Бучачи зложено для потерпївших родїн в Лядскїм 1.500 К. — Перенесений недавно з Товмача до Мостиск староста Свобода під загрозою кари заборонив матуристови Березиньскому вести школу для безграмотних при Читальни «Просвїти» в Хлипцях, мостиского повіту. Наука пїсьма відбувала ся там вже від двох місяцїв, але п. Свободї не подобало ся, щоби мужик знав пїсьмо.

— **Заграничні пересилки цловї в Румунїї.** Над-ходячі до Румунїї з заграниці цловї пересил-ки почтовї як листи з монетою, золотими і срібними предметами, жемчугами, біжутерїєю і иншими вартїсними або цловїї оплатї підля-гаючими предметами, як також товарів проб-ки, представляючі яку небудь купецку вартїсть, бувають після донесєня міжнародного бюра Союзу почтового обтяжуванї чотирокра-тним цлом ввозовим і доручуванї адресатови за зложенєм румуньської належитости наке-трової.

— **Іменованя і перенесєня.** Управитель мїні-стерства торгowlї іменовав почтових секретарїв Ів. Калковського і Ів. Поповича у Львовї почтовими радниками.

Управитель мїністерства судївництва пе-ренїсє судових адюктов: Бр. Махновского з Мельницї до Сколя, Кар. Білинського з Буків-ска до Сянока, Ів. Нікіша з Бродів до Вин-ник, Алекс. Фрїда з Копичинєць до Бродів, Тад. Потоцкого з Городенки до Олеська, Меч. Зїбавера з Рїманова до Ходорова, Стеф. Кач-марка з Товмача до Янова, Каз. Оборского з Белза до Надвїрної, Бол. Кроковского з Олє-ська до Белза, Йосифа Чубатого з Рїманова до Надвїрної, Аг. Адамовского з Косова до Дрогобича, Роб. Тертіля з Чорткова до Тере-бовлї, Юл. Бентковского з Мельницї до Дро-гобича; надав посади адюктам в окрузї львівського висшого суду краєвого: Стефанови Шухевичеви в Дрогобичи, а Йос. Шпондрови-чови в Ярославї; перенїсє адюкнта д-ра Зїгм. Павликівского з Печєнїжиня до округа львів-ского виз. суду кр.; іменовув адюкнтами ав-скультантав: Івана Турчмановича в Чортковї, Івана Ганаса в Рїмановї, Ігнатїя Гошовского в окрузї львів. виз. суду кр. Михайла Крижа-новского в Сокалї, Володимира Огоновского в Печєнїжинї, Каз. Ангельского в Равї рускїй, Янд. Латвина в Буківску, Ст. Менсовича в Скалатї, Льонґина Шеховича в Рїмановї, д-ра Михайла Терлецкого в Турцї, Євгена Козлов-ского в Городенцї, Володимира Левицкого в Богородчанах, д-ра Петра Рондяка в Косовї, В. Слезановского в Товмачи, Ед. Росляковско-го і Волод. Кучиньского обох в Мельницї, Едв. Ояка в Копичинцях.

— **Соціалїстичнє ельдорадо.** В Катанїї на Сицилїї ціла управа міста спочиває в руках соціалїстїв. В їх руках є також велика міска пекарня хлїба. Аби привїднати собі маси, при-нято до пекарнї подвїйне число робїтників, як було треба. Звїдтїи пекарня почала неоплачувати ся. Міска рада ухвалила отже від-давати половину робїтників, але «товаришї» з пекарнї запротестували словом і чїном. Радних обєщано негарними комплїментами і камїнями так, що посадик міста, соціалїст найчервоноїшої кровї, вислав проти «то-

варішів» поліцію і жандармів. За видаленими зі служби стали всі інші робітники і загрозили страйком. З того видно, що не все то добре в практиці, що гарним видаєся в теорії.

— **Нечувана катастрофа.** Про величезний пожар ковальні в Курієр у Франції пишуть ще: Всі заходи, аби дістати ся до середини закопів були доси безуспішні з причиною шалючого в них пожару. Отже постановлено ті закопи залити водою, а відтак вломувати до них вовдух і очистити їх з вибухових газів. В Курієр при законах діють ся страшні річі. Катастрофа крім жертв, які погоріли в закопах, потягне за собою також руїну мнозества робітничих родин. Богато осіб збожеволіло з розпуки. Одна вдова по гірнику, котра утратила сімох синів, коли довідала ся о тім нещастю, зійшла з розуму. Інша жінщина утратила мужа і п'ятьох синів. Та також збожеволіла. Знатоки кажуть, що серед найліпших обставин, мина місяць часу, заки буде можна добути з закопів всі трупи. До Курієр віджають ся зі всіх сторін цікаві, аби приглянути ся ратунковій акції. — Серед гірників в Курієр панує велике обуренє против акційного товариства, що є властителем тих копалень. Побоюють ся там поважних розруків. Аби до них не допустити, вівзано війско. — З Вествалії в Німеччині приїхало 25 німецьких гірників, аби прилучити ся до ратунку. Їх робота, як доносять французські часописи, дуже добре удала ся. Завдяки їх прирядам можна було спустити ся до закопу на 500 метрів глибоко; там забрано вже гниючі трупи. Трупи коний посипувало ванном — З причини катастрофи президент Франції Фалієр одержав кондольєнційні телеграми майже від всіх пануючих, а всі амбасадори зложили йому лично заяву жалю від своїх правительств.

— **Дрібні вісти.** П. Іван Богдан Грцай, концентровий практикант скарбу в Яслі, одержав на віденськім університеті степеня доктора прав, а п. Роман Геровский промуван ся на німецькім університеті в Празі на доктора медицини. — З Жидачева доносять про повинь Двістра і про великі шкоди, які повинь нанесли. — На Сянї повисше Низька утворила ся гать зі спливаючого льоду і здержала воду. Вода розляла ся на кілька миль широко і затопила кілька сіл. — Львівській поліції донесено, що з міскої каси в Потоці золотім пропало поверх 1.000 К. Підозріне о крадіж паде на писара Кароля Орнатовского, котрий мав утічи до Америки з паспортном на імя Йос. Алексевича. — В Підберезцях, львівского пов., згоріло п'ять селянських загород. — Адміністраційний трибунал у Відні рішив на жалобу д-ра Обмінського зі Львова, що право вибору міських радних мають всі ті жителі Львова, котрі платять 16 К безпосередного податку, без огляду на то, який то є податок.

Телеграми

з дня 22. марця 1906.

Відень. Сов. Согг. доносить, що правительство предложит парламентови закон о признаню 15. мил. корон кредиту на закупню матеріялів для артилерій красної оборони.

Відень. На тутешній біржі вистала вчєра дрібна знишка всіх паперів. Стало ся се наслідком зближеня критичної хвилі на мароканській конференції, задля політичних подій на Угорщині і задля неясного стану міжнародних торговельних зносин.

Бунарешт. Румунський король Кароль рішив ся задля лихого стану здоровля зложити в осени корону. Наслідником не буде его братанич, кн. Фердинанд, якого уважано доси за наслідника престола, але син кн. Фердинанда, кн. Кароль, уроджений в 1893. р. Кн. Фердинанд був би регентом до часу повнолітності свого сина.

Мадрид. Президент міністрів Морет вручив вчєра королеви димісію цілого кабінету. Король відповів, що нині дасть рішенє.

Лев Лопатинський.

Четверта заповідь.

(Лько Пацак)

драма в 5 діях з гуцульського життя, нагороджена на конкурсі Тов. ім. Котляревского. (Дальше).

ГАФІЯ.

Га, шож? Серця не переконаєш! Як він єї любить, тоту панну! вона може его і переминить.

МОЙСЕЙ.

А деж вона піде за него, коли їй трафляє ся такий славний чоловік, як Кость Загайчук. Деж він єму пара?

ГАФІЯ.

Єй, чому ні, нашому синові також нічого не бракує. От він просить тебе, аби ти віддів єго на своє, то тоді він певно посватє єї.

МОЙСЕЙ

(обурений).

Що таке? Я маю єму помагати до розтрати? Моїм маєтком він хоче собі купити панну? Єму вигадки в голову! Най би був так учив ся, як Загайчук, тоді міг би з паннами сватати ся, а тепер най буде радий, як гуцулка виїде за него. От мені, богацький син! ледар, що і заробити не вміє на себе!

ГАФІЯ.

Віддів єго, а тоді вже буде сам за себе старати ся.

МОЙСЕЙ.

Він так постарє, що до року прийде до мене знова нового упоминати ся. Скажи єму, що як він не поправить ся, то я єго так віддлю, що вєсь на церков запису, а він і одного хвоста не побачить! Нехай так зачинає з десятима пальцями, як я зачинав!

ГАФІЯ.

Отож буде нині вчєра! чисте пекло в хаті.

МОЙСЕЙ.

Се мое послідне слово і більше мені не виходить з тим, як нехочете, щоби а сповнив (відходить).

ЯВА 8.

ІЛЬКО, ГАФІЯ.

ІЛЬКО

(вбігає з хати обурений).

А що, бачте, чи можна зі старим по доброму? Можна? Він мені гроить, замість дати, що мені належить ся! Не діждеш!

ГАФІЯ.

Та цить! всеж то дєдьо. Він такий, що по добру вєсь з ним вдїєш, а по злему ані рушиш з ним! Сїдай тут, я зараз даю вчєру. Як попоїєте, то подобрійшаєте, тай може погодите ся. Се може з голоду вас так розібрало. (Вбігає до хати)

ЯВА 9.

ІЛЬКО сам.

ІЛЬКО

(ходить нервово поперєд хату; на дворі заєд сонця).

Тепер вже прогло! Хотяй би я не хотів, то вже не можу відступити ся. (Затискаючи зуби і грозючи кулаком). Ти сам хочеш того, сам мене до того доводиш! Я не дам себе понизити, я буду розказувати і газдувати. Я покажу себе трохи інакше перед людьми, як стану богатыром, ніж ти, чорний, зароблений, скуний, та темний гуцуле!

ЯВА 10.

ІЛЬКО, ГАФІЯ.

ГАФІЯ

(на порозі з мамалигою на кружку).

Постав но, Ільку, на лаву, най простигає, а я всерлю молока. (Ілько ставить на лаву під ганком, а Гафія вбігає до хати і вертає з мискою та з двома ложками). Сїдай но, Ільку, та зачинай їсти, а я піду привести лєдя!

ІЛЬКО.

Ну, а ви? Чому тільки дві ложки?

ГАФІЯ.

Я не буду їсти, мене і так голова болять.

ІЛЬКО.

А Явдоха де діла єя?

(Дальше буде).

В Тернополи на середопіснім ярмарку продаєть ся з причини виаренованя маєтків отєї рілничі знарядя майже нові, а се: дві живинажи-визалки Дерінга, дві живинарки без визалок Дерінга, одна косарка до трави Walter of Wood, три сїварки рядові Колумбія, три сїварки широкометні Клейтона, одну сїварку до штучних навозів Вєстфалія, одну сїварку до штучних навозів Клейтона, три культиватори Гаріє Культиватор, одна машина до садженя картофель Вахтля, одна машина до обгортаня картофель Лемана, вісім залізних плугів до глибокої орки Клейтона, вісімнадцять залізних плугів Сака комплектних, дві залізні лукові борони, один вал, одна центрифуга Вахтля, один триєр Клейтона, один торганець до чищення збіжа, один млинок до мелєня штучних навозів Вахтля, один елеватор до молотильні. Близина відомість у механіка Роговского, Тернопіль, улица Микулинєцка. (2-4)

СОРІЛ Мумку можна набувати в „Сокільськім Базарі“ у Львові і паперці і у всіх торговлях вкраю.

Вєілякї

КУПОНИ

вильосовні цїнні папєрі

ввилачує без потрученя провизни або коптив

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц

БАНКУ

Гіпотечного.

ДО КАНАДИ

як до всіх других заморських земель
переправляє найдешевше
повсюди знакома фірма:

V. K A B L S B E R G

Hamburg, Ferdinandstrasse 15.

Поки хто шифарту купить, нехай порівнає мої цїни з цїнами агєнтів корабельних